

Рівненський державний

гуманітарний університет

Студентський дайджест

Збірник наукових матеріалів здобувачів
вищої освіти

№ 3
2021

Рівненський державний гуманітарний університет
Психолого-природничий факультет

Студентський дайджест

збірник наукових матеріалів здобувачів вищої освіти

Випуск 3

Рівне, 2021

СТУДЕНТСЬКИЙ ДАЙДЖЕСТ: збірник наукових матеріалів здобувачів вищої освіти. – Випуск 3. – Рівне: РДГУ, 2021. – 150 с.

Головний редактор:

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор, перший проректор, завідувач кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету.

Виконавчий редактор:

Корчакова Наталія Вікторівна – доктор психологічних наук, доцент, професор кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету.

Члени редакційної колегії

Немеш Олена Миколаївна – доктор психологічних наук, професор, в.о.ректора Рівненського державного гуманітарного університету.

Павелків Віталій Романович – доктор психологічних наук, професор, декан психолого-природничого факультету Рівненського державного гуманітарного університету.

Безлюдна Валентина Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри вікової та педагогічної психології Рівненського державного гуманітарного університету.

Юрчук Олексій Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки і психології (дошкільної та корекційної) імені проф. Поніманської Т. І Рівненського державного гуманітарного університету

*Друкується за рішенням Вченої Ради РДГУ
(протокол № 5 від 27 травня 2021 р.)*

За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідальність несуть автори матеріалів.

УКД 159.922.73 : 159.923

**ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ САМООЦІНКИ
ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ****Костюкович Ілона, здобувачі ОКР «молодший спеціаліст»**спеціальності 013 «Початкова освіта», 4 курс,
Сарненський педагогічний фаховий коледж РДГУ*Керівник: Білецька О.Д., викладач*

Інтенсивний прогрес у сфері інформаційно-комунікативного середовища, кібернетизація та системне розширення комп'ютерно-інтегрованих технологій підштовхують до змін в системі освіти, яка має підготувати здобувачів освіти до динамізму та мінливості навколишнього середовища. Останні роки цим питанням активно займається Міністерство освіти та науки України, впроваджуючи реформу шкільної освіти під назвою «Нова українська школа». Провідна мета системи нової української школи – це практична реалізація принципу дитиноцентризму та розвиток інтегрованої особистості, яка здатна до самоосвіти та самореалізації.

Мета дослідження. Зважаючи на актуальність та соціальну значущість проблеми, а також її недостатнє вивчення у психологічній літературі, ми поставили за мету проаналізувати вікові особливості самооцінки дітей молодшого шкільного віку та вивчити умови формування адекватної самооцінки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Психолого-педагогічний аспект самооцінки представлений у працях багатьох дослідників (М. Заміщак, П. Дячука, О. Кононко, М. Савчина, М. Боришевського, Г. Костюка, С. Максименка, І. Беха, А. Захарового, А. Липкіної, Б. Ананьєва, Л. Божович, Л. Виготського, А. Леонтьєва, В. Століна, Я. Коломінського, Е. Еріксона, У. Джемса, К. Роджерса, К. Хорні та інших) [7].

Самооцінка – провідна персональна інстанція, що дозволяє контролювати власну діяльність з точки зору нормативних критеріїв, будувати свою цілісну поведінку відповідно до соціальних норм. Тому необхідно починати формування дії самоконтролю і самооцінки з першого року навчання дитини в школі. Від того, наскільки повноцінно молодші школярі освоюють дії контролю і оцінки буде залежати їх подальше навчання.

Період молодших шкільних років характеризується засвоєнням дитиною ролі учня та ідентифікацією зі своїми навчальними результатами. Важливим тут є те, щоб форма, в якій учитель здійснює оцінювання навчальної діяльності молодшого школяра, сприяла формуванню адекватної самооцінки учня.

Стратегічним напрямом державної політики у сфері освіти проголошено особистісно-орієнтований підхід, згідно з яким освітній процес початкової школи спрямовано на саморозвиток – самосвідомість, самооцінку, самовиховання особистості дитини, реалізацію її природного потенціалу, підтримку проявів індивідуальності з перших днів перебування в школі [3].

Розширення інформаційно-комунікаційного простору, автоматизація, новітні технології стимулюють зміни в освіті, яка має готувати підростаюче покоління до життя в ще більш динамічному світі. Нова українська школа вважає своїм пріоритетним завданням виховання всебічно розвиненої особистості, здатної до саморозвитку та самореалізації. У Концепції нової української школи, зазначено, що вона «буде працювати на засадах особистісно-орієнтованої моделі освіти. У рамках цієї моделі школа максимально враховує права дитини, її здібності, потреби та інтереси, на практиці реалізуючи принцип дитиноцентризму» [1; с.5].

Процес самопізнання та формування ставлення до самого себе проваджується у період молодшого шкільного віку, саме тоді, виникає новий рівень потреб, який дає можливість школяреві діяти відповідно своєї мети, моральних вимог та почуттів.

Самооцінка та рівень конгруентності у дитини формується під впливом спілкування з дорослими. К. Роджерс вважав, що батьки часто негативно впливають на цей процес

формування, адже мають свої уявлення стосовно того, якою є їх дитина. Вони нав'язують ці уявлення через оціночні судження, прагнучи перетворити свою оцінку дитини в її самооцінку. Це змушує дитину втратити зв'язок зі своїми бажаннями та губити власну самооцінку, або просто не формувати її. Реакцією дитини на надмірний тиск батьків може бути як безумовне прийняття, заради батьківської любові, так і протест, задля збереження своїх уявлень про себе. Обидва сценарії негативно впливають на розвиток дитини. Перший сценарій передбачає те, що приймаючи батьківські уявлення про себе (або уявлення інших значимих дорослих, наприклад, вчителів) дитина починає будувати свою діяльність та своє життя відповідно до цих уявлень, які можуть не мати нічого спільного з нею. Наприклад, дитина постійно чує, що має надзвичайний хист до точних наук, і вона слухняно вивчає їх понаднормово, хоча не отримує від цього процесу жодного задоволення. Проте отримує умовну любов батьків. У зрілому віці ця ситуація може бути втілена у питанні: «Чому я взагалі цим займаюся? Я ж не люблю цю роботу». Другий сценарій передбачає, що дитина, прагнучи захистити власні уявлення про себе та свою самість, починає протестувати проти батьків та вчителів. Така поведінка небезпечна тим, що може перерости у перманентний стан захисту власних кордонів. Через це дитина може по інерції відкидати все, включаючи те, що відповідає її інтересам. К.Роджерс наголошує, що обидва ці сценарії є небезпечними і ведуть до невротизації особистості [4; 5; 6].

Основними факторами, від яких залежить становлення самооцінки молодших школярів, є шкільна оцінка, особливості спілкування вчителя з учнями, стиль домашнього виховання.

Великий вплив на розвиток самооцінки надає шкільна оцінка успішності. Орієнтуючись на оцінку вчителя, діти самі вважають і своїх однолітків відмінниками, двічниками тощо, наділяючи представників кожної групи відповідними якостями. Оцінка успішності в молодших класах, по суті, є оцінкою особистості в цілому і визначає соціальний статус дитини. Тому слід пам'ятати, що необхідно розрізняти оцінку діяльності і оцінку особистості. Неприпустимо переносити оцінку окремих результатів діяльності на особистість у цілому. Молодші школярі ще слабо диференціюють ці поняття. Тому негативний відгук про свою роботу вони сприймають як оцінку: ти – погана людина.

Навчальна діяльність – основна для молодшого школяра, і якщо в ній він не відчуває себе компетентним, його особистісний розвиток спотворюється. Діти усвідомлюють важливість компетентності саме у сфері навчання і, описуючи якості найбільш популярних однолітків, вказують в першу чергу на розум і знання. [7; с.100]

У молодших школярів спостерігаються усі види самооцінок: адекватна стійка, завищена стійка, нестійка у бік неадекватного завищення або заниження. Причому від класу до класу зростає вміння правильно оцінювати себе, свої можливості і в той же час знижується тенденція переоцінювати себе. Стійка занижена самооцінка виявляється вкрай рідко. Все це говорить про те, що самооцінка молодшого школяра динамічна і має тенденцію до стійкості, поступово переходить у внутрішню позицію особистості, стає мотивом поведінки, впливає на формування певних якостей особистості.

Діти, що мають адекватну самооцінку, активні, бадьорі, товариські, мають почуття гумору. Зазвичай вони з цікавістю і самостійно шукають помилки в своїх роботах, вибирають завдання у відповідності зі своїми можливостями. Після вирішення завдань вибирають таку ж або більш важку, після невдачі перевіряють себе або беруть менш важку. Їхні прогнози на своє майбутнє до кінця молодшого шкільного віку стають все більш обґрунтованими і менш категоричними.

Діти з високою адекватною самооцінкою відрізняються активністю, прагненням до досягнення успіху в кожному виді діяльності. Їх характеризує максимальна самостійність. Вони впевнені в тому, що власними зусиллями можна домогтися успіху, за вдачею це оптимісти. Причому їх оптимізм і упевненість в собі ґрунтуються на правильній самооцінці своїх можливостей і здібностей.

Неадекватна занижена самооцінка у молодших школярів яскраво виявляється в їх поведінці і рисах особистості. Якщо таким дітям запропонувати перевірити свою роботу і знайти в ній помилки, вони перерахують роботу мовчки, нічого не змінюючи, або відмовляються її перевіряти, мотивуючи це тим, що все одно нічого не побачать. Заохочувані і підбадьорені вчителем, вони поступово включаються в роботу і нерідко самі знаходять помилки. Ці діти вибирають тільки легкі завдання як у житті, так і в екстремальних ситуаціях. Вони немов бережуть свій успіх, і боячись його втратити, бояться самої діяльності. Діяльність інших вони переоцінюють. Невпевненість у собі у таких дітей яскраво проявляється у їх планах на майбутнє.

Характерною особливістю дітей із заниженою самооцінкою є їх схильність занурюватись у себе, вишукувати в собі слабкості, зосереджувати на них свою увагу. Нормальному розвитку дітей із заниженою самооцінкою заважає їх підвищена самокритичність, непевненість у собі. У всіх своїх починаннях і справах вони чекають тільки невдачі. Такі діти дуже вразливі, підвищено тривожні, соромливі, боязкі, зосереджені на собі, неуспіхи ускладнюють їх спілкування з дітьми і дорослими. І все ж ці діти чутливі до схвалення, до всього того, що підвищило б їх самооцінку.

Діти з завищеною самооцінкою переоцінюють свої можливості, результати діяльності, особистісні якості. Вони вибирають завдання, які їм явно не під силу. Після неуспіху продовжують наполягати на своєму або тут же перемикаються на найлегше завдання, рухомі мотивом престижності. Вони необов'язково розхвалюють себе, але зате охоче критикують усе, що роблять інші. Зарозумілість, нетактовність, надмірна самовпевненість – ці риси особистості легко формуються у дітей із завищеною самооцінкою.

Висока неадекватна самооцінка чинить опір перебудові, і дитина схильна зберігати її, ігноруючи і оцінку його оточуючими, і свій досвід. Він не допускає у себе наявності слабкості, невміння, неспроможності. Тривале збереження завищеної самооцінки має місце у двох випадках: коли дитина, незважаючи на неуспіх, все-таки отримує від кого-небудь позитивну оцінку або коли він володіє якимись здібностями, які забезпечують частковий або тимчасовий успіх [2; с. 34].

Чинники, які впливають на формування неадекватної самооцінки у молодших школярів:

1. Обмежене коло спілкування і діяльності. Деякі молоді школярі обмежують сферу своєї діяльності тільки навчанням, не мають інших захоплень і занять, не відвідують гуртки, студії, спортивні секції, не ведуть громадську роботу, не зайняті домашніми справами. У них може бути також обмеження контактів з однолітками, як ділових (відносин «відповідальної залежності»), так і міжособистісних. Тим самим звужуються сфери, де діти можуть проявити себе, а потім і оцінити.

Наслідком цього стає відсутність уявлень і знань про ті ситуації, в яких потрібно проявити певну якість, виконати певну дію або зробити потрібний вчинок. Це, у свою чергу, також служить причиною неадекватності самооцінки.

Однак обмеженість сфери діяльності та спілкування не завжди призводить до заниження або завищення самооцінки, якщо це, нехай вузьке, коло спілкування і діяльності задовольняє потребу в самопізнанні та сприяє формуванню об'єктивних критеріїв самооцінки.

2. Занижені або завищені оцінки, надані дитині іншими людьми. Такі оцінки особливо сильно діють на тих дітей, які відрізняються конформністю (схильністю людини підкорятися тиску групи) і підвищеною сугестивністю, несамостійністю у висновках, орієнтацією на оцінку інших. Ці діти вірять в те, що думка іншої людини більш об'єктивна і неупереджена, ніж власна, вони схильні враховувати вибірково або тільки погані, або тільки хороші відгуки про себе.

3. Слабкий розвиток оцінюючих відносин в колективі, відсутність традиції оцінювати і контролювати дії і вчинки однокласників. Невимогливість колективу може викликати не

тільки завищену, але і занижену самооцінку, оскільки не формує правильність критеріїв оцінки та самооцінки.

4. Випадкові успіхи чи не успіхи – те, що називається везінням і невезінням. Хоча саме в силу випадковості обставин, їх короткочасності цей чинник потрібно визначити менш значущим.

Всі перераховані фактори носять об'єктивний характер, хоча і виявляються при певних умовах. До суб'єктивних чинників формування неадекватної самооцінки слід віднести, по-перше, відсутність схильності і вміння аналізувати результати і наслідки своїх дій і вчинків, коли протиріччя між домаганнями і дійсними результатами своїх дій усвідомлюються в згладженому вигляді і не викликають внутрішнього конфлікту. Досить імовірно, що потреба у самосвідомості ще не проявила себе. По-друге, до суб'єктивного фактору можуть бути віднесені вже сформовані, надто занижені, чи, навпаки, завищені критерії самооцінки.

Умови формування високої самооцінки. Починаючи з моменту народження і протягом наступних років життя батьки беруть дитину такою, якою вона є, незалежно від її індивідуальних особливостей. При цьому домінує доброзичливе, але аж ніяк не поблажливе ставлення до дитини. Вимоги, що пред'являються дитині, розумні і зрозумілі. Сім'ю відрізняють згуртованість і солідарність, в ній панує атмосфера взаємної довіри. Батьки постійно наголошують на необхідності прагнення дитини стати більш досконалою. Тому дитина легко слідує заданим зразком поведінки, вона менш схильна до стресу і тривожності, реалістично і доброзичливо сприймає навколишній світ, наполегливо і успішно вирішує поставлені перед нею завдання. [7; с.100-101].

Висновки. Проблема формування та розвитку самооцінки молодших школярів набула великого значення й окремого наукового статусу. Здійснений нами науковий аналіз теоретичних джерел дав змогу виявити ще мало з'ясовані дослідниками питання психологічних чинників і механізмів, критеріїв і показників, їх рівнів, які впливають на формування самооцінки молодших школярів. Подальшу нашу діяльність плануємо зосередити на дослідженнях впливу ролі педагога на формування самооцінки молодшого школяра акцентуючи увагу на оцінюванні учителем результатів дитячої навчальної праці.

Список використаних джерел

1. Акімова М. К. Психофизиологические особенности индивидуальности школьников / М. К. Акімова, В. Т. Козлова. – Москва: Академия, 2020. – 160 с.
2. Люблінська А. А. Вчителю психології молодшого школяра: Посібник для вчителя. – М.: Просвітництво, 2007. - 224 с.
3. Психологічні особливості формування самооцінки молодших школярів / О. В. Варгата / Л. В. Міхеєва [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2019.64-1.14>
4. Роджерс К. Консультирование и психотерапия. Новейшие подходы в психологической практике / К. Роджерс. –2015: Институт общегуманитарных исследований, 2019. – 200 с.
5. Роджерс К. Свобода учиться / К. Роджерс. – Москва: Смысл, 2002. – 527 с.
6. Співак Л. М. Діагностика і корекція «Я-концепції» молодших школярів з низьким рівнем навчальних досягнень: навчальний посібник для студ. вузів. – К.: Каравела, 2011. – 223 с.

З М І С Т

АПОСТОЛ М. ВЗАЄМОДІЯ ПСИХОЛОГА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ З БАТЬКАМИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ.....	5
БАБАК А. ПСИХОЛОГІЧНА ГОТОВНІСТЬ ДИТИНИ ДО НАВЧАННЯ.....	8
БЕНДЮГ В. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОВЕДІНКИ ПОДРУЖЖЯ В КОНФЛІКТІ.....	10
БЕНДЮГ В. ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ ТИПУ ТЕМПЕРАМЕНТУ НА ПОВЕДІНКУ ПОДРУЖЖЯ В КОНФЛІКТІ.....	13
БІЛЬ Ю. ЧИННИКИ АГРЕСИВНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	15
БОРТНІК М. ПСИХОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ ПРОЯВІВ ІНФАНТИЛІЗМУ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ.....	17
ВАЛАГА О. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ Я-ОБРАЗУ В РАНЬОМУ ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ.....	20
ГРЕБІНЕВИЧ М. ВПЛИВ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТАЦІЙ НА ПРОФЕСІЙНЕ САМОВИЗНАЧЕННЯ СТАРШОКЛАСНИКІВ.....	21
ГУЗЕЙ А. ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ МОЛОДОГО ФАХІВЦЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ.....	24
ГУРИНЧУК А. ГЕНДЕРНІ ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ ЛІДЕРСТВА В ЮНАЦЬКОМУ ВІЦІ.....	28
ДАНИЛЯК К. ДОСЛІДЖЕННЯ ПСИХОЛОГІЧНИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ ФЕНОМЕНУ СТРАХУ У СУЧАСНІЙ НАУЦІ.....	30
ДВОРАК Д. ПСИХОЛОГІЧНА ПРОБЛЕМА БУЛІНГУ У ШКІЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	32
ДЕМ'ЯНЮК В. ПРОБЛЕМИ АДАПТАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ СИСТЕМИ ОСВІТИ ДО УМОВ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	35
ДЕРЕЛО І. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ САМОПРЕЗЕНТАЦІЇ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ-ЖІНОК.....	39
ДЖЕДЖЕРА О. ВПЛИВ СТРЕСУ НА ПЕРЕЖИВАННЯ ЕМОЦІЙНИХ СТАНІВ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19.....	41
ДЗЬОБА Ю. ПРИЧИНИ ТА ПРОЯВИ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ ПІДЛІТКІВ.....	43
ЄФІМОВА М. МПСИХОЛОГІЧНІ ЗАХОДИ З ПРОФІЛАКТИКИ АГРЕСИВНОЇ ПОВЕДІНКИ ПІДЛІТКІВ.....	45
КИЛИМЧУК І. РОЛЬ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ У ФОРМУВАННІ В УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТОЛЕРАНТНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	49
КОБЕЦЬ Д. ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	52
КОВАЛЕЦЬ А. УЯВЛЕННЯ ЮНАЦТВА ПРО МАЙБУТНЬОГО ШЛЮБНОГО ПАРТНЕРА.....	55
КОВАЛЬЧУК Х. ОСОБЛИВОСТІ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ СТУДЕНТІВ.....	57
КОЗЕНЮК М. ОСОБЛИВОСТІ ВИВЧЕННЯ ОСОБИСТІСНОЇ ГОТОВНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ ДО ВИБОРУ ПРОФЕСІЇ.....	58
КОНОНЧУК А. ЗДАТНІСТЬ ДО ЕМПАТІЇ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПСИХОЛОГА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ.....	62
КОСТЮКОВИЧ І. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ САМООЦІНКИ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	65
КУЛАКЕВИЧ П. БАТЬКІВСТВО ТА МАТЕРИНСТВО ЯК СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФЕНОМЕН.....	69
ЛАТА І. ПСИХОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ФЕНОМЕНУ «ВИГНАНЦЯ» В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	72

МАРТЮЧЕНКО К. ПСИХОЛОГІЧНЕ БЛАГОПОЛУЧЧЯ ОСОБИСТОСТІ.....	74
МАРЧУК К. ПСИХОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИЧИН БУЛІНГУ В НАВЧАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	77
МЕЛЬНИК Т. ПСИХОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ АКЦЕНТУАЦІЇ ХАРАКТЕРУ У ПІДЛІТКІВ.....	78
МИСЬКО Є. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ МОТИВАЦІЇ СТАРШОКЛАСНИКІВ.....	81
МИХАЙЛОВА Т. ШЛЯХИ ЗАПОБІГАННЯ ТА КОНСТРУКТИВНОГО РОЗВ'ЯЗАННЯ КОНФЛІКТІВ У ПІДЛІТКОВИХ КОЛЕКТИВАХ.....	83
МОВЧКО О. ПСИХОЛОГІЧНІ БАР'ЄРИ ПСИХОЛОГА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ У ВЗАЄМОДІЇ ІЗ ПЕДАГОГІЧНИМ КОЛЕКТИВОМ.....	86
НЕЧАЄВА Р. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПОСТТРАВМАТИЧНОГО СТРЕСОВОГО РОЗЛАДУ У ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ.....	89
НІКШИНА Д. ФОРМУВАННЯ ГУМАНІСТИЧНИХ ЦІННОСТЕЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ В ОСВІТНЬО-ВИХОВНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	94
ОЛЕКСІЙЧУК З. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ МУЗИКИ НА ЕМОЦІЙНІ СТАНИ ШКОЛЯРІВ.....	97
ОМЕЛЬЧУК О. ТРАНСФОРМАЦІЯ КОНЦЕПТУ Я-ПСИХОЛОГ У СТРУКТУРІ САМОСВІДОМОСТІ СТУДЕНТІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	101
ПИЛИШОК Т. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ МОТИВАЦІЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ.....	104
ПИСЬМЕННА В. ОСОБЛИВОСТІ САМОСТАВЛЕННЯ У НЕЗАДОВОЛЕНИХ ВЛАСНОЮ ЗОВНІШНІСТЮ ДІВЧАТ.....	105
ПОДЕЙКО Л. РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ.....	109
РАБОВИЧ І. ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ ПРОЯВІВ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ У ПІДЛІТКОВОМУ ВІЦІ.....	111
РАБОВИЧ І. ПСИХОЛОГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ У КОРЕКЦІЙНІЙ РОБОТІ З ПІДЛІТКАМИ, ЯКІ МАЮТЬ ПРОЯВИ ДЕВІАНТНОЇ ПОВЕДІНКИ.....	113
РОМАНОВИЧ І. ПОПЕРЕДЖЕННЯ СУЇЦИДАЛЬНИХ НАХИЛІВ СЕРЕД СТАРШОКЛАСНИКІВ.....	116
РОМАНЮК В. ПСИХОЛОГІЧНИЙ ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ РОЗВИТКОМ ЕМОЦІЙНОЇ СФЕРИ ПІДЛІТКІВ І ЇХ СОЦІАЛЬНОГО СТАТУСУ В ГРУПІ.....	120
СОСОНЮК О. РОБОТА ПСИХОЛОГА ЗАКЛАДУ ОСВІТИ ЩОДО РОЗВИТКУ ЕМПАТІЇ У ПІДЛІТКІВ.....	122
СТУПНИЦЬКА А., КОНОНЧУК А. ДОВІРА ЯК ОСНОВНА ФОНОВА ПЕРЕДУМОВА ВЗАЄМОДІЇ ВИКЛАДАЧА ТА СТУДЕНТІВ.....	125
СИРОТЮК А. ДЕПРЕСІЯ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ COVID-19.....	129
ТКАЧ О. ПСИХОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЯВИЩА СОЦІАЛЬНОГО ВИГНАННІ В НАВЧАЛЬНОМУ СЕРЕДОВИЩІ.....	135
ЧЕРНИЖ Я. ОСОБЛИВОСТІ ЕМОЦІЙНОГО ІНТЕЛЕКТУ ПІДЛІТКІВ З ДЕВІАНТНОЮ ПОВЕДІНКОЮ.....	137
ЧИЧУК Ю. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СТРЕСОСТІЙКОСТІ СТУДЕНТСЬКОМУ ВІЦІ.....	140
ЧОРНОУС Я. ВПЛИВ ТРИВОЖНОСТІ НА НАВЧАЛЬНУ УСПІШНІСТЬ УЧНІВ....	142
ШЕПЕЛЬЧУК І. ЕМПІРИЧНЕ ВИВЧЕННЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ АДАПТАЦІЇ ДІТЕЙ 6-7 РОКІВ ДО УМОВ НУШ.....	144